

Onderwerp: Intentieverklaring Opwek Energie op Rijksground (OER)
Datum: 25 oktober 2022
Portefeuillehouder: Matthijs Sikkes-van den Berg
Team: Ruimtelijk Beleid
Steller: M. Schmid
+31 203144719
Markus.Schmid@diemen.nl

Wat is de voorgeschiedenis en de concrete aanleiding van de informatie?

In 2021 is door de gemeenteraad de RES 1.0 vastgesteld, waarin onder andere wordt ingezet op opwek van zonne-energie langs de rijkswegen. Deze ambitie wordt in veel andere gemeenten in de provincie gedeeld. De gemeenten Alkmaar, Heiloo, Uitgeest, Heemskerk, Beverwijk, Velsen, Haarlemmermeer, Amstelveen, Amsterdam, Ouder-Amstel en Diemen hebben dan ook samen met de provincie Noord-Holland per brief aan de minister van Economische Zaken en Klimaat verzocht om de potentie voor het opwekken van hernieuwbare energie langs de rijkswegen te onderzoeken. De staat wil de RES regio hierin ondersteunen en heeft een programma Opwek Energie op Rijksground (OER) opgezet. De gezamenlijke overheden langs de A9, A5, A22, A2 en A1 en de netbeheerders werken hierin samen in een kernteam OER. Het programma wordt getrokken door ambtenaren van Rijkswaterstaat (RWS).

Het OER programma dient om concrete kansen voor opwek van energie langs de rijkswegen te onderzoeken. Uiteraard blijft de gemeente haar eigen beslissingsbevoegdheid behouden en bepaalt zij dus zelf of een bepaald project uiteindelijk wordt gerealiseerd. Afgelopen maanden is er een voorverkenning uitgevoerd, waarbij uniforme randvoorwaarden zijn bepaald en de grenzen zijn afgebakend. Ook is er een start gemaakt met de inventarisatie van alle lopende contracten in het projectgebied en een stakeholderanalyse.

De voorverkenning is afgerond. De eerste resultaten voor de gemeente Diemen zijn terug te vinden op de kaarten in de bijlage. Nu de ruimtelijke geschiktheidscriteria en het technisch kader in grote lijnen duidelijk zijn, wordt de volgende stap gezet naar de verkenning. Hiervoor is door het kernteam een plan van aanpak opgesteld. In de verkenningfase zal het ophalen en borgen van aanvullende wensen en randvoorwaarden centraal staan. Om de start van deze fase in te luiden heeft het Diemer college de bijgevoegde intentieverklaring getekend.

Ligt aan de informatie een collegebesluit ten grondslag?

Ja, datum: 25 oktober 2022

Samenvatting

De voorverkenning is afgerond en de verkenningfase wordt nu opgestart. Het doel van de verkenningfase is om te komen tot een door de omgeving gedragen set aan ruimtelijke ontwerppunten voor concrete percelen waar zonne-opstellingen en in Diemen ook windturbines aan moeten voldoen.

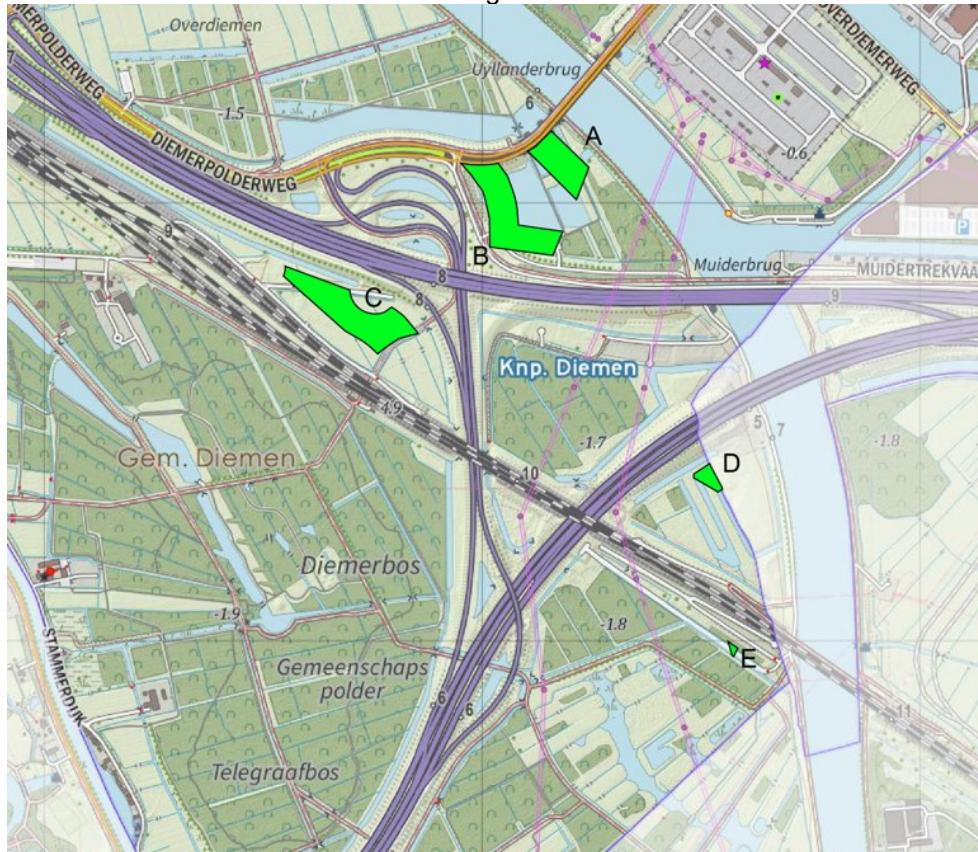
Met het ondertekenen van de intentieverklaring spreekt het college uit dat ze samen met de partners van de samenwerking onderzoek willen doen naar de ruimtelijke, maatschappelijke, technische, bestuurlijke, financiële, juridische en planologische mogelijkheden voor duurzame energie opwek langs de rijkswegen. Hierin worden de wensen en eisen van iedere gemeente uitdrukkelijk meegenomen.

Discrepanties tussen OER kaarten en actuele Diemer kaart wind zoekgebieden

Op de OER kaarten staan gebieden ingetekend waarvoor 'technische geschiktheid wind' wordt geconstateerd. Deze gebieden komen soms niet overeen met de 5 actuele zoekgebieden waarvoor Diemen momenteel ook een MER laat opstellen. Dit komt omdat tijdens de voorverkenning door Rijkswaterstaat (RWS) gebruik werd gemaakt van RES 1.0 kaarten zoals in 2021 gepubliceerd via de [RES viewer](#).

De RES loopt achter op de ontwikkelingen in Diemen. In februari 2022 heeft het college besloten tot een herziening van de wind zoekgebieden. We ronden nu de **voor**verkenning af. Met RWS is afgesproken dat de OER kaarten in de hierop volgende 'verkenningfase' in overeenstemming worden gebracht met de actuele Diemer kaart voor windlocaties.

De actuele Diemer kaart ziet eruit als volgt:

Relatie tussen OER programma en lopende m.e.r.-traject in Diemen

Het OER programma van RWS en het Diemer m.e.r.-traject gaan hand in hand.

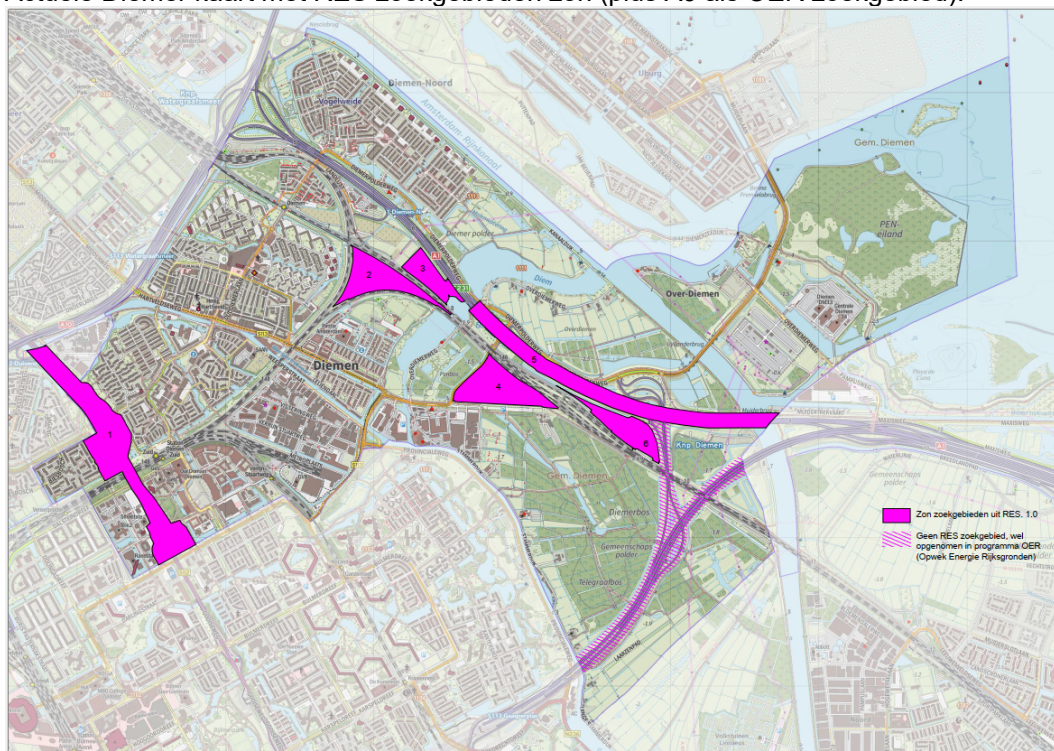
- Het m.e.r.-traject biedt straks de onderbouwing voor een raadsbesluit over de vraag voor welke gebieden de gemeente Diemen planologische medewerking wil verlenen.
- Tegelijk brengt het kernteam OER alvast in kaart voor welke gebieden zij dit mogelijk acht en onder welke voorwaarden.
- Als hier een match ontstaat biedt dit meer zekerheid voor het vervolg.

Discrepanties tussen OER kaarten en Diemer RES zoekgebieden zon

Diemen heeft in de RES 1.0 de A1 als zoekgebied voor zonne-energie vastgesteld, en **niet** de A9. Toch is ook de A9 nu opgenomen in het OER programma. Dit komt omdat tijdens eerste gesprekken met Rijkswaterstaat in Diemen de indruk was ontstaan dat alléén de A1 kansrijk zou zijn. Later bleek dat ook de gehele A9, inclusieve het stuk in Diemen, zou worden bestudeerd. Uit het OER programma moet blijken welke reële kansen voor zonne-energie langs de A9 er liggen. Als die kansen er zijn, dan kunnen we overwegen om de A9 alsnog als zoekgebied op te laten nemen in de RES 2.0.

Het RES proces is op dit punt recent gewijzigd. Een herijking van de RES (2.0) is aan de orde als er belangrijke aanvullingen of wijzigingen moeten worden gemaakt op het huidige RES 1.0 document. Een aanleiding kan zijn het toevoegen van zoekgebieden voor zonne- of windenergie. Wanneer zo'n herijking er komt is nog niet bekend.

Actuele Diemer kaart met RES zoekgebieden zon (plus A9 als OER zoekgebied):

Vervolg

De nu volgende verkenningfase zal binnen een jaar worden afgerond. In de verkenningfase zijn de ambtenaren van de verschillende gemeenten betrokken en zal er vooral planologisch onderzoek worden uitgevoerd. Ook Liander is een belangrijke stakeholder in het proces.

Participatief ontwerpen is een belangrijk onderdeel van de verkenningfase. Naar verwachting zal komend voorjaar via een website en open avonden aan mensen worden gevraagd om samen met de ontwerpers mee te denken over de mogelijkheden voor energie opwek langs de snelwegen.

Verderop in het OER programma wordt het traject dan planologisch geborgd. Dit kan door een rijks- of provinciaal inpassingsplan of door het wijzigen van het omgevingsplan met de bijbehorende omgevingsvergunningen. Het staat de gemeente vrij de eigen planologische procedures te laten prevaleren boven een inpassingsplan van het rijk of de provincie.

De laatste stap in het proces is een marktbenadering, waarbij de geschikte rijksgronden worden aangeboden door middel van een biedboek.

Ter inzage in iBabs

- Intentieverklaring Opwek Energie OER A9, A5, A22, A2 en A1
- Plan van aanpak verkenning OER A9 A5 A22 A2 A1
 - Oplegger bij Bijlage 1 - Kaartbladen
 - Bijlage 1a PvA - kaart 27-knooppunt Watergraafsmeer
 - Bijlage 1b PvA - kaart 28-A1 Diemen Noord
 - Bijlage 1c PvA - kaart 29-A1 Overdiemen
 - Bijlage 1d PvA - kaart 30-A1 knooppunt Diemen
 - Bijlage 1e PvA - kaart 31-A9 knooppunt Diemen
 - Bijlage 2 PVA - Technisch Randvoorwaardelijk Kader
 - Bijlage 3 PVA – Innovatieoverzicht
 - Bijlage 4 PVA - Risicodossier

- EINDE -